

СТРАЖА

СЛОВОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЛЕЊА

УЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Излази сваки дан у 6 ч. пре подне

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Америка и мир

Конгрес у Вашингтону

ЊУЈОРК. 25. дес.

„Виторул“ доноси, да је председник Америчких држава, Вилсон, упутио је владама зараћених страна писмо, којим их извештава да је за 1 феб. сазвао конгрес Америч. држава у Вашингтону на коме ће се конферисати о заштити трговине и индустрије од рата. У истом писму Вилсон чини поново покушај за мир и позива владе да привремено обуставе војну и да пошљу своје представнике на овај конгрес, на који би се могло решавати и питање о Миру.

АУСТРИЈА И БУГАРСКА

До пре 29 маја конци аустријске балканске политике налазили су се у Београду, у згради аустријског посланства. Пријатељство које је одржавала тадашња династија са бечким двором било је тако тесно, да ни једно српској власти није ви падало на ум да посумња у какве зле намере прве суседке; Аустријски представници у Београду правили су се велики пријатељи Српског народа.

Међутим, дошао је 29 мај и пресекао све жеље и све планове аустријске дипломације.

После 29. маја у Србији почине нов живот, а Београд, који је до скора био средиште аустријске балканске политике почео је да се буди. Од једне зачмале вароши, која је била изгубила сваку вољу за националне идеје. Београд је после 29. маја, тако рећи за воћ постао Пијемонт Српства.

На све стране се легло на посао; сваки је трчао у народно коло, само да би се накнадило оно што је било изгубљено.

Такав Београд био је и свише незгодан да и даље буде средиште аустријске балканске политике.

Истина аустријска дипломатија је чинила неколико покушаја, не би ли могла поново да завлада Србијом. Најзад 1906. године дошао је париски рат који је дотукао и последњу наду аустријске дипломатије да ће моћи још црнила и клеветала Србију, а

да држи Србију у шаху. Еманципована и економски од

Аустрије Србија је у брзо нашла много повољније питање за своје продукте.

Пошто је изгубила Србију, која јој је у њеним балканским

питањима тако користила, аустријска дипломатија је почела да лута по Балкану тражећи државу, која ће јој се бацити у загрђај, а коју ће она тако вешто умети да експлоатише. Покушај са Грчком испао је несретно, услед

Солуна; Црна Гора је и сувише била беззначајна, Румунија и сувише далеко, па је остало да се тада

ново средиште.

И од тада Србија је била изложена најгорим клеветама.

Али аустријска дипломатија гдје преварила, јер

Бугарска је била њен ривал у балканским питањима и успешно је парирала сваком њеном ма и најмањем успеху.

Аустријска је дипломатија

разни бугарски комитети са

пушком и вожем тлачили су

српски живљај у Старој Србији и Македонији.

Године 1908. Аустрија је задала самрти удаџац Србији извршив акцију Босне и Херцеговине, а после тога Бугарска је проглашена за краљевину и у Аустрији је вправљен један „омањи“ зајам.

На заједничком послу Аустрија и Бугарска остале су

све до 1911. године, када је

непажњом тадашњег аустријског дипломатског преставника

бугарској власти пала у руке

поглављива греписка, из

које се видела да Аустрија

нема баш најискреније намере

према земљи свога принца.

Од тада су настали затегнути односи који су довели до

потписивања Уговора о Балканском Савезу.

Али док су се у Лондону водили преговори о миру и док су се српских

60.000 људи мрзли испод

тврдог Једрена Аустријанци и

Еугари нашли су се на заједничком послу.

И кад је завршен углављен у Лондону мир,

дошло је до српско-бугарске

распре, која је 16. Јуна на

Брегалници претворена у крвави рат.

Тученој, Бугарској је још

било остало да сања о

ономе што је некада имала,

а што је забргуда аријате-

ља изгубила.

Међутим Аустрија ју је и

даље подбадала. Из изјаве

коју је дао Саландра у пар-

ламенту види се да је Аустрија

имала намеру, да Србију

одмах по Букурешком уговору

нападне. Међутим, околи-

ности су биле такве, да се о

каквом рату није могло ни

мислити. Дошао је овај ве-

удружене с Француском и Енглеском пошли су да сломију Германску најезду. Само Бугарска је остала неутрална.

Настала су и сувише критична времена. Из велике Русије, која је пебројено и вана и потоцима крви просула за Бугарску, чињени су апели, али

све узалуд Аустријски посланик, граф Тарновски, успео је

да тако привеже вазе бугарску владу, да је ова на све

апеле одговарала кратким изјавама у парламенту, да ће Бугарска остати неутрална. И

данас је Бугарска иста. Ни за

длаку се није променула. Само

питање је куда то води? Крајњи успех Савезника је сигуран, у њега сваки верује, и

тешко да се Бугарска није и сувише ијеврила, кад је објавила да ће остати неутрална, и тиме стала у ред наших заједничких непријатеља.

што се ишло на то да Србија буде сломљена, у моменту када би 400.000 људи, којима је била додељена та дужност, могла играти у војном погледу једну улогу много значајнију на бојним пољима у Польској.

Покушај је жалосно пропао. После овог новог искушења, наша храбра савезница Србија, пружила је још једну прилику, где је доказала своју снагу и своје витештво. Први резултат је

што су пресечене комбинације бугарске злобе, које су се показале у попутами. Од малог је значења што је влада у Софији наново изразила своју жељу за неутралност.

Неодређене речи. Али оно што је далеко мање неопредељено, то је, да под

видом те неутралности чете комитација почињу продарити у српску Македонију. Местови су летели у ваздух!

Србији је претала опасност, да у исто време буде одсечена од Румуније и од Грчке. Добијена битка на Колубари извесно ће имати непосредних последица на мару пределима Вардар и Брегалнице.

Србија је измакла из једне кризе која је изгледала веома опасна. Ето то је сигуна цена аустријског пораза. За моменат не треба ишчеквати ништа друго.

Политичке последице Српске победе

— од Сен Брисе —

Ма колико да је српска победа у војном погледу одлучна, политичке последице тога догађаја су можда још важније.

Велики налог аустријске офанзиве био је на првом месту операција политичке природе. Њен циљ је победити и последње устаниче Бугарске, парализати Румунију. Чак можда се у Бечу живело у нади да ће повово довести дунавску монархију у германску атмосферу, указујући јој из пиштавијост Бугарешког Уговора. Ето за-

траже се два човека за окретања машине. Плати добра. Посао стапа.

Немачка зверства

Француска влада преко свог посланства у Нишу известила је нашу владу о немачким зверствима, која је утврдила нарочита анкетна комисија, образована по налогу француске владе, а на основу исказа немачких заробљеника, које су дали комисији под заклетвом. Извештај као што ће се видeti, јасно утврђује постојање нередбе немачког генерала фон Штенгера, команданта 58 бригаде, да се не чувају француски заробљеници и да се убијају рањеници.

Јозеф Рихерт, немачки заробљеник из 148 пешачког пука, изјавио је, да је 13 августа, око три часа, другом батаљону, коме је он припадао који се налазио у шуми Тиавил, саопштена наредба бригаде, да се француски рањеници убијају и да више не ма француских заробљеника. Наредба је саопштена строју а ишла је од уста до уста. Одмах по саопштењу те наредбе десет или дванаест француских рањеника, који су овде онде лежали, дотучени су из пушака.

Карл Анкелин, редов из 112 пешачког пука, изјавио је, да поменуту наредбу није чуо, јер је пре тога био рањен и заробљен, али је у клерионском затвору првих дана септембра чуо од једног наредника из свога пука, такође заробљеника, да је поменута наредба, да се француски рањеници и заробљеници убијају заиста издана, и да је извршена.

Јозеф Кафер, из истог пука, дао је истоветан исказ. Грејман, редов из 142 пешачког пука, дао је овај исказ: „Био сам ордонанс у битци 13 августа код Тиавила, када је један официр, на коњу, кога нисам познавао, издао поменуту заповест, изјавивши да долази из бригаде. Одмах по том су одјекнули пуцњи из једног одреда, који је био предамном.“

Искази још многих других

војника потврдили су постојање наредбе генерала Штенгера и њено извршење.

Наредба генерала фон Штенгера, која је дошла до руку Француза, гласи у преводу: „Од данас се више неће заробљавати; сви ће заробљеници бити побијени; рањеници са или без оружја ће побијени; заробљеници ће чим се саберу бити побијени. Из нас неће остати ниједан непријатељ у животу.“

Наредбу су потписали: „Поручник, командир чете, Стој; пуковник, командант пука, Најбауер; Генерал, командант бригаде, Гл. Штенгер“.

Из извештаја војног гувернера Париза види се, да наредба генерала фон Штенгера није усамљена, Бригмен редов из 15 хусарског мекленбуршког пука, изјавио је да је примио наредбу од поручника фон Штантенскрона приликом заузета Берноа (Белгија), 22 јула, да стреља 20 становника и да по том опљачка и запали село. Дошао је, да је ту заповест издао генерал фон дер Маржиц командант 4 коњичке дивизије, који је био ту на лицу места са својим штабом.

Многа сведочанства утврђују, да су, на основу наредбе немачких генерала, немачки војници, најчешће предвођени подофицирима, залазили по бојном пољу да убијају рањенике. Војни лекари су тако исто утврдили, да је број рањеника према броју погинулих био претерано мал и да су љуљи, којима су пре ијене ране на рукама и ногама имали сем тога и смртоносну рану на глави, на прсима или на трбуху и то од куршума из непосредне близине испаљеног.

Епиграм

Аустрија сад не пуца,
Ко да нешто спрема;
—Може ћутат', моженуцат',
Ал' јој спаса нема.

—

Блокада Дедеагача

— Бугарска изазива Тројни Споразум —

Под горњим насловом „Голос Росії“ доноси чланак који у изводу гласи:

Изазивање Тројног Споразума, које Бугарска себи још непрестано допушта, с једне стране уверавајући да ће чувати потпуну неутралност, а са друге потпуно мирно пропуштајући ратну контрабанду за Турску, сада је — једвајном — препунало чашу свезничког стрпења те је Француска, у споразуму с Енглеском и Русијом, објавила блокаду Дедеагача.

Истина, реч блокада није у овом случају изговорена званично, али изјава, да ће од сада Француска забрањивати улазак неутралних бродова у пристаниште Дедеагача, у суштини својој није ништа друго већ блокада, пошто је бугарска трговачка флота још вазда тако беззначајна, да о њој не може бити ни говора.

Онако сјајно почевши са Турском, поред својих Савезника Србије и Грчке, Бугарска га је најсрамније завршила, покренувиши братобиљачки рат потезањем свога мача на Србију.

У својој чисто егоистичној политици није се Бугарска зауставила чак ни пред распадањем Балканског Савеза; она се, на послетку, није задржала ни пред таквом увредом Русије, каква је одбијање позвана за памтно држање, а који је био потекао са висине престола оне државе, која је на костима својих симболова створила Бугарску.

Немачки принц, венчајући круном бугарске краљевине, претпоставио је да пође за саветима Берлина и Беча; а како је поред свега тога прошла Бугарска — добро је сваком познато, У доба када је Русија ратује са Турском, од које је, пре 40 година, мачем отела Бугарску, ова краљевина најнашла вишта боље ни паметије него да од Дедеагача направи ствариште, у које ће неутрални бродови дове-

зити контрабанду за турску царевину!

Свише се и писало и говорило о пигању: колико је ратне контрабанде, почевши од подводних брода, па завршујући немачким мрнарима, превезено преко бугарске територије? Одлучну аkciju у француске треба од света срца поздравити. Као што показује искуство од неколико месеци, на Бугарску не утичу речи. Због тога се морало приће на мерама, чији магијски значај потврђује живот на сваком кораку.

Политичка кратковидост вођа бугарског народа, који су у овом тренутку на кримиу власти, води Бугарску несумњиво у пропаст. Доиста и јесте крајње време, да савезници и на делу покажу истинитост речи: „Ко није с нама — тај је противу нас!“

Преварил се

Српска „Плава Књига“

Руски публициста М. Машков пише у Новом Времену о Српској Плавој Књизи ово: Српска „Плава Књига“, која у мају времену трео да буде штампана и на руском језику, непрестано је предмет разговора. Али многи документи нису у њу унесени. Да-нас сам разговарао са српским послаником у Петрограду, г. Спалајковићем, који својим казивањем допуњује: „Плава Књига“.

Посланик је поменуо дан 11. јула, када је свима било јасно, да раз мора бити једини излазак из тешке ситуације.

— Имао сам предлику — говорио је посланик — да о њему детаљно разговарам са министром иностраних дела, г. Сазоновом, који је био веома одлучан и који ми је у категоријом облику изјавио, да Русија ни у ком случају неће отрпети агресивну акцију Аустрије против Србије.

Министар ми је био саопштио, да је о томе потпуно отворено разговарао с немачким послаником, графом Пур-

талесом. Руски министар иностраних дела изјавио је представнику Немачке, да напад на Србију задире у животне интересе Русије, и да ће, према томе, Императорска Влада бити принуђена да предузме оне мере које ће, у датом случају, сматрати као потребне. Граф Пурталес држао се као с неким скептицизмом према речима г. Сазонова; не претпостављајући могућност, да ће Русија са оружјем у руци бранити Србију. Тада је г. Сазонов рекао немачком посланику, да би још и могло бити каквик споразум, када би реч била о Албанији, јер у том случају Императорска Влада не би сматрала да је ситуација, у садашњем тренутку, тако заоштрена. Аустријски ултиматум, по речима г. Сазонова, нанео је ударац Србији као независној држави, а то је један од основних узрока, што сукоб не може бити заглађен дипломатским поступцима.

Граф Пурталес, који је на тај начин био потпуно обавештен о свему што се догађао и о правим намерама руске владе, ипак је био уверен да Русија неће објавити рат.

Очекујући на примање у министарству иностраних дела ја сам се, 11. јула, нашао с немачким послаником. Он ме је упитао, какве су вести дошли из Србије? на је одмах затим додао: „Цела та ствар биће заглађена између Србије и Аустрије“. На то сам одговорио, да се посланик дубоко вара, јер је то питање прешло на европски тапет.

До последњег тренутка и граф Пурталес и његов најближи помоћник Фон Лишијус — настављајући је посланик — били су уверени, да Русија само прете, али да неће предузети одлучан ћорак. Немци су о том уверили и Аустријанце, који су мислили да ће се цела ствар решати миру.

Уредништво „Страже“ моли све своје дописнике да се јаве.

ФЕЉТОН

Автоније Милошевић

На Кошutiши код Београда 25 пр. месеца јануаром је Анта Милошевић пешадиски п.пуковник командант XI пука.

Ко није познавао пок. Анту наје имао среће да види човека, који је својом нарави здобијао толике пријатеље и познанike, који је облагођавао војнике. Он је био примеран супруг и нежан отац. Племенит по нарави и до крајности савестан на дужности он је убрзо стекао симпатије целе вароши.

Крагујевчани су од увек били срећни да се из њихове средине регрутују генијалне војсковође и највећи јунаци па још и Анта је био један од ретких јунака, који је пре-

зирао жив т и све што је чвеку најмилије, знао само за једно „dulce est pro Patria mori“ Слатко је за отаџбину умрети.

Од самог почетка свога служења у војсци, пок. Анта се почео знатно истичи као војник и старешина. Као војник, као командир, а после као старешана већих јединица, а нарочито као командант пука. Анта је служио као пример ваљаног и тактичног старешине. Он је дао српској војсци неколико генерација младих и одушевљених старешина, који су сад у ратовима дали довољно доказа да су били васпитаници и добри војници и одушевљеница Србина.

Али је тек у рату пок. Анта показао своју истинску вредност. Он је са својим храбрим Шумадинцима био у истини велики.

И у бугарском рату пок.

Анта је предходио примером од јунаштва. Ето сад у овој рату он је на челу свога пuka од храбрих шумадинца направио лаваџе који су за кратког време постали Аустројанцима страшиљо.

У свим борбама у којима је учествовао пок. пок. Анте аустројанци нису ни покушавали да дају отпора.

П.пуковник Анта није се ни одвајао од својих војника, непрестано је био с њим и уз њих. Али бринући о својим ратницима, није доспевао да брине о себи: највећа је и малакса. Болест је брзо напредовала. Анта је телом слабио, али је дух његов и даље остајао снажан и ведар. И онако болешљив, остајао непрестано на положају међу својим војницима.

Многи су му саветовали да се јави за лекарску помоћ али он остаде на челу свога пuka.

— Зар да оставим свој пuk

саде, кад моји војници иду напред у смрт? — говорио је п.пуковник Милошевић. Не моје је место међу мјим војницима. Кад се сврши борба, кад потиснемо непријатеља, отићи ћу у болницу да се лечим. Али сад остајем овде, и повећа је свој пuk у борбу у славу.

Храбри шумадинци издијали су напред, сално као морски таласи кад га бура понесе.

Непријатељ се ускомеша. — Напред, браћо и јунаци чуо се снажан, и ако већ ослабли и доста промукао глас храброго команданта.

Шумадинци су летела напред као лаваџи. Али баш у ономе тренутку кад су наши били на домаћу непријатељских ровова. Анта се заниха сртнуто погођен непријатељским танкетом и паде као што пада снажан храст кад му посеку корен.

Војници његовог пuka засићи су избише на положаје, на којима је само до неколико тренутака био противник, али свога команданта не повратише. Он је већ лежао хладан и непомичан. То је било на Кошutiши пред Београдом. Тако је пао један ваљан наш војник. Слава великом јунаку Анти Милошевићу!

КОЛОНИЈАЛНА ТРГОВИНА

Образовања-Станковића

преко пута Народне Банке биће затворена од 23. овог до 4. јануара 1915. г.

Платила се „Стражи“ стајаје један динар месечно.

СРПСКА ЗОРА

Ох ја вилим српску зору,
У небесном плавом зраку,
Како руди — како сија
А' ноћ ледна, нема спија.

Ал' звезда нас озго гзеда,
Пушта благе зраке своје,
Ко да дели, — бол и тугу
Што раздиру срце моје.

А' месец дреће бледи,
Заходу своме тоне,
Последњим зрацима злати
Врхове Фрушке Горе.

Освије зора рујна
Зимскога хладног дана
Ал' српска звезда јасна
Водаће — витзе српске
К' теби Фрушка Гора красна.
Крумевиц.

РАБОШ

Првог дана Божића састао
се једно друштванце на вечери, већином Београђани чије су породице у бегству. На столу између осталих ћако-нија и прасе, али тако дебело да више личи на прасећу мајку.

Од некуд упаде гајдаш у друштво.

— Јај, сведа ти влашког; деде, изгубљено јање за мој рачун, — довикује Това „ћела“, мрдајући при том његовом јарећом брадицом.

— Але за мој рачун да свираш једно „изгубљено прасе“, — довикује Штирски који због велике дебљине прасетину вије могао да окуси

— Џа

СНИЦЕ

— Запита се он илаћа? —
Пролазећи јуче пред Главне Државне Продавнице, рече ми један мој пријатељ:

— Ето виши у овој проеванци неманичега за продају све су ољачкали и однели Аустријанц. Али ми је за чудо кад нема никаквих продајних артикал у њој, зашто постоји њен управник шеф предавнице?

— Море то и није никако зло и чудо али је за чудо мени и осталом свету зашта тај го подин првма плату као шеф Главне Државне Продавнице, кад ње нигде и не постоји?

— Е то овет меје не чуди. Ствар кратка јасна. Велизар је хтео свог пријатеља да награди са 400 динара месечно!

Једна неправда

— Пажња Г. Јлиј. Војном —

Имао сам пралике да разговарам са више војника из наших новоослобођених крајева. Сви су они пуни одушевљења и једва чекају час кад ће опет ступити у борбу. Али многи су ми причали да се богаташи из нових крајева изазлаче од војне дужности.

За потврду свога причања навела су ми као доказ: да председник општине у Скопљу има 4 брата и 3 шурака, сви су здрави и способни за

војску, али ни један није узет у војску. Исто тако од војне обавезе извукли се синови и зетови малог Петра, трговца, попа Трајка, браћа попа Теодосијеви, Сидића, Гаљевића, Ничоте и још многих других.

Ја верујем, да за ову неправду нису криве војне власти, већ општинске, које су у стању да на разне начине заклања и извуку своје сроднике и пријатеље од војне обавезе.

Сматрао сам за дужност да Г. Министру скренем пажњу на ову појаву у новим храјевима.

Остали у Београду

Г. Коста Радивојевић, месар са женом Катицом, троје деце и унучком.

г-ђа Катарина Месаровић, са ћерком Персидом.

г-ђа Ленка Принчевац, удова.

г-ђа Мара Вуковић удова са ћерком Јулијаном.

г-ђа Милева Митровић удова са сином.

г. Малан Драговић, са женом и троје деце.

г. Синиша Першић, са женом Пијадом и децом: Видом, Славком, Благојем, Љубицом, Владом, Јулом и Пером.

Радика пошта

Мој брат Цветко Јовановић редов 4 прекобројног пuka 2 батаљона 1 чета, који је био у Ваљевској болници болестан и који ми се већ неколико месеци не јавља, моли се сваки који ма шта о њему зна да извести његовог брата Михајла Јовановића типографа Продужење Позоришне ул. број 3 што му у напред благодарим.

Умољава се она болница у којој се налази на боловању или је боловао рањеник Никола Станимировић месар из Београда дајави фарми Маринко Грунич и Комп. Београд.

Моли се сваки онај ко шта зна да јави где се налази Божа Ђаковић ирјач обvezник 1 позив 17 пuka Дринске Дивизије. Јавити картом Лазару П. Јефтићу Макенијева ул. — Београд.

Лазар Милошевић обvezник 2-га пољска болница 2 позив 2 армија Тимочка Дивизија да се јави својој жени у Београд.

Перко Драгићевић, војник 1 чете 1 батаљон 17 пuka 2 позива Дринске Дивизије, није се јавио од 14 Новембра. Молим свакога што о њему зна да ме извести.

Софija Драгићевић

Македонска 43.

Појликом доласка Аустријанаца у Београд многи пријатељи мисле да су ме Аустријанци одвеле у ропство, али то није тачно, ја се хвала Богу налазим жив и здрав у Београду.

Драгомир Ђакић.

штамп. машиниста

Умољава се сваки онај ко шта зна о Милану Томићу, редову 7 пuka I позива да буде добар одмах јавити његовој породици Даници Томић, Цетињска улица број 20.

Ћелешке

Госпођица која говори Немачки и, пише Српски на Адлеровој писаћој машини, а по потреби може се примити и за контарискињу жели ступити при каквој канцеларији или при надлежству. Писмене понуде слати прско уредништва под знаком (М. Б.)

306 1-2

Дрва за IV реон

Доле именоване лица добије упутнице за дрва 28. децембра четвртог дана Божића.

Даринка Тешић, Студеничка 51, Параксева Стојановић, Стари Сењак; Зорка Трајчевић улица Великог Милоша 84; Милиса Јовановић, Делиградска 22; Љубица Нацковић Поп Јукина 17; Тада Настић Кнез Лазарева 10; Катица Миловановић Заларска 12; Ленка Стефановић улица Великог Милоша 69; Драга Марковић Дурмиторска 12; Анка Динић Поп Јукина 10; Вида Исаиловић Задарска 2; Љубица Петровић Милоша Великог 74; Милиса Бајић Задарска 2; Видосава Бајић Космајска 34; Марија Вучаревић Немањина 34; Катица Крављанџ Стари Сењак; Владислава Митровић Бранкова 32; Анка Грујић Југ Богданова 22; Христина Филиповић Краљевића Марка 27; Јелена Ђамић Балканска 52; Наталија Јосиповић Краљевића Марка 23; Катица Костић Босанска 24; Софија Ђамић Студеничка 46; Драга Јовановић Босанска 12; Милка Михаиловић Босанска 1; Љубица Петровић Поп Јукина 7; Христина Николић Ресавска 63; Мара Луковић Сарајевска 81; Милана Шљивић Краља Петра 9; Евица Голић Ђурђево Брдо; Софија Глигоровић Бранкова 18; Манасија Јанковић Стари Сењак 18; Наталија Тодоровић Босанска 16; Гвозденија Даниловић Задрска 8; Даница Јовановић Босанска 65; Марија Јаковљевић Босанска 38; Јелена Матејић Задарска 10; Јелена Шокловачка Стари Сењак; Милева Ристовић Топчадео; Ангелина Радојковић Немањина 8; Милиса Николић Стари Сењак; Милица Пајић Стари Сењак; Зорка Петровић Стари Сењак; Ана Миленковић Стари Сењак; Јованка Мијатовић Сарајевска 24; Милка Зечевић Краљевића Марка 20; Даница Милер Босанска 12; Босилька Златановић Босанска 10; Наталија Константиновић Балканска 10; Драга Алексић Стари Сењак 16; Зорка Маринић Краљ. Наталије 13; Стана Костић Кнез Лазарева 10; Марија Гагић Фрушко-Горска 14; Милица Стојановић Ломина 47; Милица Јовановић Тоговачка улица 3; Слава Алексић Дурмиторска 6; Марија Станојевић Ресавска 63; Ана Стефановић Стари Сењак; Данича Марковић Босанска 34; Драга Гудић Млекарник Јовановић; Милица Ковачевић Босанска 68; Жика Петровић Космајска 22; Ната Кесегић Балканска 49; Марија Јовановић Топчадео; Јованка Перић Ђурђево Брдо; Милица Радосављевић Стари Сењак; Милица Рацковић Сарајевска 53; Ружица Костић Босанска 42; Мара Ковачевић Босанска 40; Димитрије Наумовић Босанска 2.

Дакле нека се ова лица обрате данас 28. децембра у 4-ти реон, да донесу своје листе за помоћ, — Основна школа на Западном Врачару.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Један умесан предлог

Министарски савет усвојио предлог министра војног, да се активним и резервним официрима као и војно-административним чиновницима, кад се отпусте из болнице својим кућама на лечење због недовољног места у болници, издаје за то време по три динара дневно на име помоћи за лечење и издржавање.

Уважена оставка

Николи Динићу, порезнику пете класе пореског одељења среза колубарског округа београдског, уважена му је оставка, коју је поднео на државну службу.

Порески указ

Српске новине публикују овај указ: У пореском одељењу среза колубарског округа београдског за време његова управника, Колико је пок. био радљива духа, данас се увидео да је његова идеја од велике користи по општу ствар.

Ми најискреније желимо за изгубљеним Вучковићем. Нека му је већан помен међу Србима.

Рањни официри

У последњим борбама противу Аустријанаца рањени су Драгутин Поповић и Божидар Барачић резервни капетани.

За Новосадца

У радњи Лазара П. Јефтића ликерије у Макензијевој улици може се добити цигарети од 1.40, дувана крижења на две врсте: Байновац од 25 динара кгр. и онај други од 10 динара кгр.

АРМАН.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Вајфертова пивара

отпочела је понова рад. Пиво се може добити: у
Пивара и на Стоваришту — Ђечанска ул. бр. 18

Родбани, пријатељима и друговима јављам: да је моја драга и мила супруга

Љубица-Људа

испустила 9. св. м. своју добру и племениту душу, после деветодневног тешког боловања, од порођаја, у најлепшем цвету своје младости — 23 години живота.

Нека је вечита захвалност грађанима оба пола вароши Чачка, на указању пажњи и испраћају поклонице до њене вечне куће, кго и они а, који нам изјавише саучешке, у превеликој тузи.

Ожалошћени: супруг Павле Јов. Видејевић, пешад. капетан са ћерцицом Видосавом и осталом мноштвом родбином.

Чачак, децембра 1914. год.

Извештавамо родбину пријатеље да је наша добра и никад незаборављена супруга и мати

† Мила (Милка) В. Јарковић

рођена Јојкић

13. овог мес. после тешког боловања преминула у Болечу и сахрањена у болечко гробље.

Ожалошћени: супруг, Воја Јарковић парох винчански и свештеник коњичке дивизије; син, Милован, гимназист и остала родина.

15. децембра 1914. год.

село Болеч

4—4

моли за поклоње: новаца, душек, гаћа, чарпа, сламарица, кошуља, јоргана, јастука, поњава, ћилима, шареница, пешкира, марама, назувице, опавака, ципела, папуна, канула и посуђе.

„Страж“ прими оглас!

Коронијадна деликатесна радња

„Гранд Пасаж“

Отворена је и има увек свежу робу

3—13—196

Две писаће машине, један А-мерикански сто који има продају, нека јави уредништву овога листа.

—6—

Карбида

има у довољној количини радња

Николе Јовановића

Стари Телеграф 301 2—3

„Монитор“

Услици и речи
може се добити код „Страже“

Ужиких производа и других
ДЕЛИКАТЕСА

ПРЕПОРУЧУЈЕ РАДЊА

ЈОВАНКЕ ГРУЈИЋ

Сремска улица до кафане
„Мали Војник“

Нарочито препоручује свакој
печенја, кобасица, ементалер, сал-
саладе, дебрецинера, шунке, сланице,
сира (кашкаваља), српског
сира, из нових крајева. Такође
има довољну количину природ-
ног вина и ракије. Цене су со-
лидне, а услуга у свему брза и
тачна.

110 —11—

Штампарији Драг. Грегорића
потребан је један старији у-
ченик.

ЗА НАСТУПАЈУЋЕ

Светле празнике

Која је рад да пије чисто
бело Смедеревско вино из
Смедерева може се обратити у
Студеничкој улици бр. 25
а и на Чубури Шуматовачка
улица на имењу Петра Или-
ћа сваког дана од 10—12 са-
ти пре и од 2—4 по подне.
305 2—3

КРАЉЕВСКО ПОВЛАШЋЕНА

Српска фабрика Стакла у Параћину

Има на стоваришту све врсте простог и финог
стакла за домаћу потребу, а тако исто и ме-
дицинског за апотеке

403

5—5

Шлеског угља

првог кв. литета
вијара 7.50 сто
килограма са
подвоза. Може се добити на стоваришту Срп-
ске Банке. Стовариште је на Сави (Бара Ве-
неција). Новац се полаже код Српске Банке преко
пута гвожђарске радње Ранка Гојевца на Сави.

7—10

УГЉА Шлеског 1-ве врсте

УГЉА Костолачког дрвеног

продаје по врло умереној цени,
СРПСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

Новац и поручбине прима се у радњи Спире Ми-
лошевића и Комп. до Народне Банке.

298

5—10

ВАГЕ

Најбољи су из радње

Јелице Грујића

Јаворска ул. бр. 7

Врше се оправке свију мерила

5—10—25

ВАГЕ

ШТАМПАРИЈА

Драг. Грегорића и Друга

БЕОГРАД

Космајска улица бр. 22.

БЕОГРАД

Препоручује се поштованом грађанству за израду сваковрсног штампарског послакао: ча-
сописа, циркулара, вињета, свадбених позивница, вереничних карти, посмртних листа.

Штампарија је складењена са најмодернијим новим словима, шарама и линијама.

Штампарија је складењена са четири штампарске машине и две СЕЦ машине за слагање, да би могла сваки посао израдити на потпуно
задовољство пошт. своје муштерије.

Израда је чиста и брза, — Цена умерена.

57